

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0525U000165

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 28-03-2025

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бурчак Ліана Володимирівна

2. Liana V. Burchak

Кваліфікація: к. пед. н., доцент, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 13.00.04

Назва наукової спеціальності: Теорія і методика професійної освіти

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 10-04-2024

Спеціальність за освітою: Біологія і хімія

Місце роботи здобувача: Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка

Код за ЄДРПОУ: 02125527

Місцезнаходження: вул. Києво-Московська, буд. 24, Глухів, Глухівський р-н., 41400, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 56.146.01

Повне найменування юридичної особи: Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка

Код за ЄДРПОУ: 02125527

Місцезнаходження: вул. Києво-Московська, буд. 24, Глухів, Глухівський р-н., 41400, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка

Код за ЄДРПОУ: 02125527

Місцезнаходження: вул. Києво-Московська, буд. 24, Глухів, Глухівський р-н., 41400, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 14, 14.35

Тема дисертації:

1. Теоретичні і методичні основи формування інноваційної компетентності майбутніх учителів біології в процесі фахової підготовки
2. Theoretical and methodical fundamentals of forming the innovative competence of future Biology teachers in the process of their professional training

Реферат:

1. У дисертації здійснено узагальнення і запропоновано розв'язання наукової проблеми формування інноваційної компетентності майбутніх учителів біології в процесі фахової підготовки шляхом наукового обґрунтування теоретичних і методичних основ, розроблення та експериментальної перевірки ефективності системи формування інноваційної компетентності майбутніх педагогів. У процесі наукової розвідки проаналізовано сутність ключових понять дослідження, визначено сутність і структуру інноваційної компетентності майбутніх учителів біології, висвітлено вітчизняний і зарубіжний досвід формування інноваційної компетентності майбутніх учителів біології в процесі фахової підготовки. Науково обґрунтовано авторську концепцію, методологічні підходи, педагогічну систему формування інноваційної компетентності

майбутніх учителів біології в процесі фахової підготовки. Спроековано модель педагогічної системи формування інноваційної компетентності майбутніх учителів біології в процесі фахової підготовки, виокремлено критерії, показники й рівні сформованості зазначеної здатності здобувачів освіти. Визначено й теоретично обґрунтовано педагогічні умови формування інноваційної компетентності майбутніх учителів біології, розроблено навчально-методичне забезпечення зазначеного процесу. Проаналізовано й узагальнено експериментальні дані, що підтверджують висновки щодо ефективності авторської системи цілеспрямованого формування інноваційної компетентності майбутніх учителів біології в процесі фахової підготовки.

2. The dissertation summarizes and proposes a solution to the scientific problem of forming innovative competence of future biology teachers in the process of professional training by scientifically substantiating theoretical and methodological foundations, developing and experimentally testing the effectiveness of the system for forming innovative competence of future teachers. In the process of scientific exploration, the essence of the key concepts of the study was analyzed, the essence and structure of innovative competence of future biology teachers were determined, and domestic and foreign experience in forming innovative competence of future biology teachers in the process of professional training was highlighted. The author's concept, methodological approaches, and pedagogical system for forming innovative competence of future biology teachers in the process of professional training were scientifically substantiated. A model of the pedagogical system for forming innovative competence of future biology teachers in the process of professional training was designed, and the criteria, indicators, and levels of formation of the specified ability of education seekers were identified. The pedagogical conditions for the formation of innovative competence of future biology teachers have been determined and theoretically substantiated, and the educational and methodological support for the specified process has been developed. Experimental data have been analyzed and generalized, confirming the conclusions regarding the effectiveness of the author's system for the purposeful formation of innovative competence of future biology teachers in the process of professional training.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

1. Курок В. П., Бурчак С. О., Бурчак Л. В. Формування інноваційної компетентності майбутніх педагогів: теоретичний аспект : монографія. Суми : ФОП Цьома С. П., 2024. 218 с.
2. Бурчак Л. В. Формування інноваційної компетентності майбутніх учителів біології: теорія і практика : монографія: за наук. ред. проф. В. П. Курок. Суми : ФОП Цьома С. П., 2024. 451 с.
3. Бурчак Л. В., Бурчак С. О. Ефективні шляхи підготовки вчителя-дослідника у вищій школі. Молодь і ринок. Дрогобич, 2014. С. 45–50.
4. Бурчак Л. В., Бурчак С. О. Проблема підготовки майбутнього вчителя до розвитку пізнавальних інтересів школярів. Проблеми підготовки сучасного вчителя. Умань, 2014. Вип. 10 (Ч.1). С. 33–39. URL: https://library.udpu.edu.ua/library_files/probl_sych_vchutela/2014/10_1/5.pdf
5. Бурчак Л. В., Бурчак С. О. Методичне забезпечення підготовки майбутніх учителів до розвитку пізнавальних інтересів учнів. Молодь і ринок. Дрогобич, 2015. Вип. 1 (120). С. 95–100.
6. Бурчак Л. В., Бурчак С. О. Дидактичні основи формування дослідницької компетентності майбутнього вчителя. Вища освіта України. Київ, 2015. №3. С. 26–33.

- 7. Бурчак Л. В., Бурчак С. О. Динаміка сформованості компонентів дослідницької компетентності майбутнього вчителя. Молодь і ринок. Дрогобич, 2018. Вип. 5 (160). С. 88–94.
- 8. Бурчак Л. В., Бурчак С. О. Креативні методи у процесі формування дослідницької компетентності майбутнього вчителя. Наукові записки. Серія: Педагогічні науки. Кропивницький, 2019. Вип. 183. С. 73–76. URL: <https://doi.org/10.36550/2415-7988-2019-183-1>
- 9. Бурчак Л. В., Бурчак С. О. Проектування системи розвитку творчості майбутніх учителів у процесі фахової підготовки. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. Запоріжжя, 2020. Вип. 71. Т.2. С 51–56. URL: <https://journals.indexcopernicus.com/api/file/viewByFileId/1385584>
- 10. Бурчак Л. В., Бурчак С. О. Самостійна робота як середовище розвитку творчості здобувачів вищої освіти. Науковий вісник Льотної академії. Серія: Педагогічні науки. Кропивницький, 2020. Вип. 8. С. 50–56. URL: <http://hdl.handle.net/123456789/931>
- 11. Бурчак Л. В., Бурчак С. О. Позааудиторна робота як засіб розвитку творчості здобувачів вищої освіти. Наукові записки. Серія: Педагогічні науки. Кропивницький, 2020. Вип. 191. С. 44–47. URL: <https://doi.org/10.36550/2415-7988-2020-1-191-44-47>
- 12. Бурчак Л. В., Бурчак С. О. Система розвитку творчості майбутніх учителів математики. Імідж сучасного педагога. Професійна підготовка майбутніх учителів. Полтава, 2021. Вип. 4(199). С. 20–25. URL: <https://journals.indexcopernicus.com/api/file/viewByFileId/1386390>
- 13. Бурчак Л. В., Бурчак С. О. Експериментальне дослідження динаміки розвитку творчості здобувачів вищої освіти педагогічних університетів. Перспективи та інновації науки. Серія: Педагогіка. Київ, 2022. Вип. 7(12). С. 94–106. URL: [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2022-7\(12\)-94-106](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2022-7(12)-94-106)
- 14. Бурчак Л. В., Бурчак С. О. Педагогічна практика в системі розвитку творчості майбутніх педагогів. Перспективи та інновації науки. Серія: Педагогіка. Київ, 2022. Вип. 9(14). С. 84–95. URL: [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2022-9\(14\)-84-95](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2022-9(14)-84-95)
- 15. Бурчак Л. В., Бурчак С. О. Оцінювання рівнів розвитку творчості майбутніх педагогів у процесі фахової підготовки. Актуальні питання у сучасній науці. Серія «Педагогіка». Київ, 2022. Вип. 3(3). С. 274–285. URL: [https://doi.org/10.52058/2786-6300-2022-3\(3\)](https://doi.org/10.52058/2786-6300-2022-3(3))
- 16. Бурчак С. О., Бурчак Л. В. Розвиток творчості здобувачів вищої освіти у педагогічних університетах України: реалії та перспективи. Вісник науки та освіти. Київ, 2022. Вип. 5(5). С. 171–183. URL: [https://doi.org/10.52058/2786-6165-2022-5\(5\)-171-183](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2022-5(5)-171-183)
- 17. Бурчак Л. В. Розвиток творчості здобувачів вищої освіти педагогічних університетів засобами самостійної роботи. Перспективи та інновації науки. Серія: Педагогіка. Київ, 2023. Вип. 4(22). С. 41–50. URL: [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2023-4\(22\)-41-49](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2023-4(22)-41-49)
- 18. Бурчак Л. В. Зміст і структура інноваційної діяльності майбутніх учителів: теоретичний аспект. Вісник науки та освіти. Київ, 2023. Вип. 5 (11). С. 413–424. URL: [https://doi.org/10.52058/2786-6165-2023-5\(11\)-413-423](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2023-5(11)-413-423)
- 19. Бурчак Л. В. Інноваційна діяльність майбутніх педагогів як чинник їхнього професійного зростання. Наукові інновації та передові технології. Київ, 2023. Вип. 6 (20). С. 422–428. URL: [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2023-6\(20\)-422-427](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2023-6(20)-422-427)
- 20. Бурчак Л. В. Творчість як основа інноваційної діяльності майбутніх учителів. Перспективи та інновації науки. Серія: Педагогіка. Київ, 2023. Вип. 10 (28). С. 88–96. URL: [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2023-10\(28\)-88-95](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2023-10(28)-88-95)
- 21. Курок В.П., Бурчак Л.В. Визначення структурного складу інноваційної компетентності майбутніх педагогів. Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка. Серія: Педагогічні науки. Глухів, 2023. Вип. 3 (53). С. 12–19. URL: <http://46.201.250.252/handle/123456789/3094>
- 22. Бурчак Л. В. Дефініювання феномену інноваційної компетентності в педагогічній теорії і практиці. Інноваційна педагогіка. Херсон, 2023. Вип. 64. Т.1. С. 126–129. URL:

http://www.innovpedagogy.od.ua/archives/2023/64/part_1/64-1_2023.pdf

- 23. Курок Р. О., Бурчак Л. В. Формування інноваційної компетентності майбутніх педагогів: вітчизняний досвід. Актуальні питання гуманітарних наук. Дрогобич, 2023. Вип. 69. Том 2. С. 251–257. URL: http://www.aphn-journal.in.ua/archive/69_2023/part_2/41.pdf
- 24. Бурчак Л. В. Педагогічні умови формування інноваційної компетентності майбутніх учителів біології. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. Київ, 2023. Вип. 95. С. 24–29. URL: <http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/44316>
- 25. Бурчак Л. В. Фактори формування інноваційної компетентності майбутніх учителів біології. Науковий вісник Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка. Серія: Педагогічні науки. Одеса, 2023. Вип. 17. С. 106–112. URL: <https://doi.org/10.32782/2410-2075-2023-17>
- 26. Бурчак Л. В., Бурчак С. О. Формування інноваційної компетентності майбутніх педагогів: досвід країн Європейського Союзу. Актуальні питання у сучасній науці. (Серія «Педагогіка», Серія «Право», Серія «Економіка», Серія «Державне управління», Серія «Техніка», Серія «Історія та археологія»). Київ, 2024. № 1(19). С. 530–538. URL: [https://doi.org/10.52058/2786-6300-2024-1\(19\)-530-538](https://doi.org/10.52058/2786-6300-2024-1(19)-530-538)
- 27. Бурчак Л. В. Концепція формування інноваційної компетентності майбутніх учителів біології. Інноваційна педагогіка. Херсон, 2024. Вип. 67. Т.1. С. 137–142. URL: http://www.innovpedagogy.od.ua/archives/2024/67/part_1/31.pdf
- 28. Бурчак Л. В. Проектування системи формування інноваційної компетентності майбутніх учителів біології. Актуальні питання гуманітарних наук. Дрогобич, 2024. Вип. 72. Том 1. С. 302–307. URL: http://www.aphn-journal.in.ua/archive/72_2024/part_1/45.pdf
- 29. Бурчак Л. В. Модель системи формування інноваційної компетентності майбутніх учителів біології. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. Київ, 2024. № 97. С. 44–49. URL: <http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/45530>
- 30. Бурчак Л. В., Бурчак С. О. Оцінка сформованості компонентів інноваційної компетентності майбутніх педагогів. Наукові інновації та передові технології (Серія «Управління та адміністрування», Серія «Право», Серія «Економіка», Серія «Психологія», Серія «Педагогіка»). Київ, 2024. № 6(34). С. 1081–1093. URL: [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2024-6\(34\)-1081-1093](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2024-6(34)-1081-1093)
- 31. Курок В. П., Бурчак Л. В. Технології формування інноваційної компетентності майбутніх учителів. Перспективи та інновації науки. Серія: Педагогіка. Київ, 2024. Вип. 11 (45). С. 513–525. URL: [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2024-11\(45\)](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2024-11(45))
- 32. Бурчак Л.В. Принципи формування інноваційної компетентності майбутніх учителів біології у процесі фахової підготовки. Актуальні питання гуманітарних наук. Дрогобич, 2024. Вип. 71. Том 1. С. 275–280. URL: http://www.aphn-journal.in.ua/archive/71_2024/part_1/43.pdf
- 33. Koval L., Horshkova L., Kuzmenko L., Mehem O., Burchak L., Polyakova A. Zoological peculiarities of the flora of the Desna Plateau. Biosystems Diversity. 2018. V. 26 (1). P. 37–45. Doi:10.15421/011806. URL: <https://ecology.dp.ua/index.php/ECO/article/view/781>
- 34. Kurok V., Tkachenko N., Burchak S., Kurok R., Burchak L. Developing Intending Teachers' Creativity in the Process of Their Professional Training in the Context of Educational Transformations. Revista Romaneasca pentru Educatie Multidimensionala. 2022. №14(1). P. 246–262. URL: <https://doi.org/10.18662/rrem/14.1/>
- 35. Kurok V., Kurok R., Burchak L., Burchak S., Khoruzhenko T. Pedagogical conditions for developing the creativity of future teachers in the process of their professional training in the higher education institutions. Amazonia Investiga, 2023. 12(69), P. 183–193. URL: <https://doi.org/10.34069/AI/2023.69.09.16>
- 36. Zadorina, O., Burchak L., Panas, O., Ardelian O., & Apalat H. Shaping the competencies of the future: the importance of developing soft skills in higher education. Brazilian Journal of Education, Technology and Society (BRAJETS). 2022. V. 16, Apr-Jun, n.2, p. 361–371. URL: <https://brajets.com/index.php/brajets/article/view/1191>

- 37. Kurok R., Burchak L., Kurok V., Burchak S., Hrebenyk T. Educatorse' creative activity structure in the context of the modern requirements. African Journal of Biological Sciences. 2024. V. 6, Special Issue. 3 (2024). P. 592–612. URL: <https://www.afjbs.com/issue-content/educator-s-creative-activity-structure-in-the-context-of-the-modern-requirements-2163>

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0117U004243 0122U002010

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Курок Віра Панасівна
2. Vira Kurok

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1474-3879

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка

Код за ЄДРПОУ: 02125527

Місцезнаходження: вул. Києво-Московська, буд. 24, Глухів, Глухівський р-н., 41400, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Желанова Вікторія В'ячеславівна
2. Viktoriia Zhelanova

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський столичний університет імені Бориса Грінченка

Код за ЄДРПОУ: 02136554

Місцезнаходження: вул. Бульварно-Кудрявська, 18/2, Київ, 04053, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Департамент освіти і науки, молоді та спорту виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації)

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лузан Петро Григорович

2. Petro Luzan

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут професійної освіти Національної академії педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 34288275

Місцезнаходження: провулок Віто-Литовський, буд. 98-а, Київ, 03045, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Грицай Наталія Богданівна

2. Nataliia B. Hrytsai

Кваліфікація: д. пед. н., професор, 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6800-1160

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Рівненський державний гуманітарний університет

Код за ЄДРПОУ: 25736989

Місцезнаходження: вул. Степана Бандери, буд. 12, Рівне, Рівненський р-н., 33028, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

VIII. **Заключні відомості**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Курок Віра Панасівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Бірюк Людмила Яківна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Ткаченко Н.М.

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна